

Rabab Amidane berättar om våldet:

Slagna, brända och förnedrade ungdomar

Bild: Linda Johansson

– Jag är helt chockad efter att ha sett dessa bilder, säger en deltagare på Emmaus Stockholms Västsaharadag den 25 april. Den västsahariska studentiskan Rabab Amidane har just visat fotografier på miss-handlade och torterade västsahariska vänner och bekanta. De är slagna, brända, blodiga, har enorma blåmärken och många av dem har förnedrats, klätts av nakna och dumpats i öknen.

I februari hämtade den västsahariska studentiskan Rabab Amidane sitt fredpris i Trondheim i Norge. Priset utdelas av de norska studenterna och är det enda fredspris i världen som utdelas av studenter till studenter. Rabab Amidane fick det för sitt modiga informationsarbete om de västsahariska ungdomarnas svåra situation vid universiteten i Marocko och i ockuperat område.

– Så fort det blev offentligt att jag skulle få priset blev två av mina vänner kidnappade och misshandlade av den marockanska polisen, berättar Rabab Amidane. Mig har de inte angripit än, men de går på mina vänner och min familj i stället. Polisen kontaktade min pappa och ville att han skulle övertala mig att inte resa till Norge och ta emot priset.

– En annan vän är Hayat som miss-handlades grymt och som har vågat gå ut offentligt med sin berättelse. Det är mycket modigt. Det är inte lätt för en kvinna i ett arabland – även om det är bättre hos oss – att berätta om sexuella övergrepp, som man har blivit utsatt för. Det är tabu och kan påverka hela framtiden, möjlighet att bilda familj etc. Vi vet att det förekommer, men väldigt få kvinnor berättar om det. Det är för skamligt. Det handlar

om vår värdighet. Därför är det så satsningsniskt att använda våldtäkt som vapen.

Hur ser du på fredspriset som du fick?

– Jag är så glad för priset. Det gav mig tillfälle att prata om Västsahara med en massa människor och med media i Norge. Det var nämligen en internationell festival samtidigt med många internationella gäster. Västsaharafrågan fick mycket uppmärksamhet. Det var också en stor uppmuntran för de västsahariska ungdomarna i ockuperat område. Nu ser de att frågan uppmärksammas och inte glöms bort. Det ger dem kraft och mod att fortsätta kampen.

Vad har hänt med dig det senaste året?

– Förra våren rapporterade jag om manifestationer, som vi gjorde vid universitetet i Marrakech och om allt våld och förföljelser från polisen. En av studenterna blev utslängd genom ett fönster av polisen. Han är nu förlamad. Jag återvände till Västsahara efter det och började sedan studera i Agadir i januari. Där var det samma brutalitet som i Marrakech. I december hade två studenter medvetet körts ihjäl av en buss, när de protesterade mot att de inte skulle få åka med. Ungdomarna satte sig helt sonika ned på marken framför bussen. Bussföraren fick 4 månaders fängelse. Det var allt.

– Jag återvände därför till Västsahara igen. Det är svårt. Jag vågar inte gå ut om jag inte har någon släkting med mig. Jag är helt enkelt rädd för att bli ihjälslagen eller gripen. Polisen kan alltid hitta på någon anledning till att gripa mig. Jag känner mig absolut inte säker.

Hur är situationen för ungdomarna i den ockuperade delen av Västsahara?

– Det är fler poliser på gatan och fler soldater nu. Därför är det svårare att genomföra fredliga manifestationer. Det kan gälla att skriva på väggarna eller att hänga upp flaggan i elledningar.

– Polisen kommer hem till aktivister och griper någon på måfå och torterar personen för att få ut information. Det är hemskt. De sliter av oss kläderna, hänger upp oss i en hand eller fötterna, vi får elchocker och tvingas sitta på glasflaskor. Hela tiden har man förbundna ögon och handklovar. Det spelar ingen roll om det

är en kvinna eller ett barn. En aktivist är en person som kanske deltar i eller organiserar manifestationer, skriver rapporter, är medlem i en människorättsorganisation, tar foton eller filmar.

– I skolorna samarbetar de marockanska lärarna med polisen. Jag stängdes av tre gånger för att jag pratade om Västsahara. I alla läroböcker står det att Västsahara är en del av Marocko. Den marockanska befolkningen och vi blir hjärntvättade.

– Våra föräldrar pratade aldrig politik med oss före 2005. De var helt enkelt rädda och värnade om sina barns säkerhet. Alla vet att 500 västsaharier fortfarande är försvunna sedan 80-talet. Men nu stöder familjerna aktivisterna.

– Västsahariska ungdomar är verkligen frustrerade. Ingenting händer. Situationen fortsätter som förut, trots att flera internationella organisationer har rapporterat om övergreppen och våldet mot västsaharier. I 33 år har vi levt under denna ockupation. Vår situation är miserabel, men fattiga marockaner som flyttar hit har efter några år fina hus och bilar. Det är inte rätt.

– Västsahariska ungdomar, som inte sysslar med politik, får inga jobb, trots att de kanske till och med har en examen från universitet i Marocko.

– Om du verkligen ska få ett jobb måste du ha någon släkting som hjälper dig. De enda offentliga jobb som västsaharier får är renhållningsarbete. Västsaharier försöker jobba med privat handel via Mauretaniens gränser, några har pension från Spanien och andra har kameler och getter.

– Västsaharier försöker ta sig ut ur landet men det är också svårt. Den enda möjligheten är de små båtarna. På Kanarieöarna är det också svårt att få jobb i denna kris. Västsaharier som har jobbat i Spanien kommer nu tillbaka.

– Västsaharierna vill att Polisario ska starta kriget igen.

Lena Thunberg

Rabab Amidane tilldelas de norska studenternas fredspris. Då träffar hon också Desmond Tutu.